

TALE



27. august 2009

J.nr. 2009-0010086

2. kontor/csk/cly

Beskæftigelsesministerens tale til åbent samråd i Arbejdsmarkedsudvalget om kvaliteten i indsatsen hos andre aktører den 9. september 2009

Samrådsspørgsmålene:

Spørgsmål AN:

Hvilke initiativer vil ministeren tage for at højne kvaliteten af andre aktørers indsats med jobsøgningskurser, så man undgår situationer, hvor arbejdsløse er til grin på meningsløse kurser, hvor de f.eks. beskæftiges med at finde ”sin indre fugl”, lærer at lægge 7-kabale på computer, tjekker Facebook og tvinges til at være til stede i f.eks. 6 uger fra kl. 8 – 16 for at lære at søge job, selv om man er god til dette i forvejen? Der henvises til omtalen i gratisavisen 24 timer den 3. juli, jf. bl.a. <http://24.dk/articleId=6055>, og på DR’s hjemmeside den 9. og 10. juni, jf.

<http://www.dr.dk/Nyheder/Indland/2009/06/10/174825.htm>.

Spørgsmål AO:

Hvad er ministerens syn på et forslag om at indføre en forhånds-kvalitetskontrol af private aktører inden for beskæftigelsesområdet (en slags autorisationsordning), ligesom det i forvejen findes inden for arbejdsmiljørådgiverområdet, og hvilket system vil ministeren etablere, så der også er en løbende kvalitetskontrol med de pågældende firmaers rent faktiske udførelse af arbejdet?

Spørgsmål AP:

Mener ministeren, at der i dag er etableret en incitamentsstruktur for andre aktører, der belønner effektiv hjælp til de ledige med at komme i arbejde – set i lyset af, at en del af aflønningen til andre aktører udløses af, om den ledige kom-

mer i job, selv om dette på ingen måde behøver at være resultatet af den private aktørs indsats?

Spørgsmål AQ:

Hvad er ministerens syn på bevillinger til en privat aktør, der også skal dække udgiften til uddannelse af arbejdsløse – set i lyset af, at dette giver anden aktør stor tilskyndelse til at sige nej til uddannelsesaktivering i form af dyrere, reelle efteruddannelseskurser og i stedet rummer et incitament til at tilbyde de ledige ineffektive discount-kurser, primært hos den private aktør selv, fordi firmaet dermed forøger sit overskud.

Spørgsmål AR:

Hvad er ministerens begrundelse for at udtale til gratisavisen 24 timer, at hun ikke blander sig i, hvordan det enkelte jobcenter anvender private firmaer som anden aktør, når ministeren selv – gennem sin nyligt vedtagne lov om fuld kommunalisering af jobcentre – i udstrakt grad har blandet sig ledelses- og styringsmæssigt ved at give kommunerne en ekstra gulerod til udlicitering af administrative opgaver i jobcentre, idet dette udløser en ekstra bevilling fra staten på 50% af udgiften til den private aktør?

Spørgsmål AS:

Hvilke initiativer vil ministeren tage for at undgå misbrug af aktivering, hvor f.eks. en murer, der for nylig er blevet arbejdsløs efter at have arbejdet som sådan i 35 år, af en privat aktør sendes i ulønnet praktik som murer i fire uger, når han reelt har brug for et job som murer, og der intet formål er med, at han bare skal være gratis arbejdskraft inden for det fag, han i forvejen kender ud og ind? Der henvises til omtalen fredag 3. juli på DR's hjemmeside, jf.

<http://www.dr.dk/Nyheder/Penge/Jobliv/2009/07/03/111536.htm>, og på fagforbundet 3F's hjemmeside den 3. juli 2009, jf.

<http://forsiden.3f.dk/article/20090703/Nyheder/9070300329/2140>.

Svar:

Jeg er blevet stillet en række spørgsmål om kommunernes brug af andre aktører i beskæftigelsesindsatsen, som jeg vil besvare samlet.

Sikring af kvalitet i indsatsen hos andre aktører:

Jeg vil gerne én gang for alle slå fast, at jeg synes, det er utrolig vigtigt, at vi gør, hvad vi kan for at understøtte en høj kvalitet i indsatsen for at få de ledige i job. Det gælder uanset, om indsatsen varetages af kommunerne eller andre aktører.

For mig hænger kvalitet sammen med, at de ledige får en indsats, der hjælper dem i job.

I det nye enstrengede beskæftigelsessystem, har kommunerne ansvaret for at føre tilsyn med andre aktører. Kommunalbestyrelsen skal efter reglerne konkret føre tilsyn med, at indsatsen i kommunen er både faglig og økonomisk forsvarlig. Det gælder både, når kommunen selv og når andre aktører står for indsatsen.

Staten gør derudover en stor indsats for at sikre en høj kvalitet i indsatsen, når andre aktører inddrages.

Der gennemføres landsdækkende udbud, som sikrer, at jobcentrene kan trække på aktører, der er udvalgt efter, at vi får kvalitet for pengene, men hvor kvalitet vejer højere end pris.

Og andre aktører aflønnes efter resultater i form af job. Uden job får aktørerne ikke den fulde betaling.

Indsatsen hos alle de aktører, der er omfattet af et landsdækkende rammeudbud, følges tæt. På jobindsats.dk kan jobcentrene – og alle andre for den sags skyld – følge aktørernes indsats og se, hvilke aktører der leverer den bedste indsats.

Der bliver også løbende lavet evalueringer af de landsdækkende udbud. Det gør, at vi løbende kan følge med i, at andre aktører inddrages i beskæftigelsesindsatsen på den bedst mulige måde. Og det er jo også med til at understøtte en høj fokus på kvaliteten hos andre aktører.

Jeg synes derfor, man med rette kan sige, at der allerede i dag eksisterer gode rammer for at sikre kvalitet i indsatsen hos andre aktører.

Nye kontrolordninger er ikke vejen frem

Så må jeg sige, at jeg ikke synes, at bureaukrati og procesregulering er vejen frem. Jeg ser ikke en forhåndskvalitetskontrol eller autorisation af andre aktører som noget, der på nogen måde kan øge kvalitetssikringen.

Regler om en autorisationsordning vil kun skabe unødigt bureaukrati og være et skridt i den gale retning i forhold til vores mål om afbureaukratisering. Og der er risiko for, at det er spild af penge. Det vil næppe få nogen reel effekt, at andre aktører skal sende en masse oplysninger til en særlig instans.

Jeg tror, at vi kan blive enige om, at vi skal bruge alle kræfter på at få ledige i job og ikke på papirnusseri. Hvis der blev indført regler om autorisation, ville der blive brugt alt for mange ressourcer både i jobcentre og hos andre aktører på at udfylde papirer i stedet for at få de ledige i job.

Som sagt bliver der allerede i dag løbende fulgt tæt op på indsatsen hos alle de aktører, der er omfattet af et landsdækkende rammeudbud. Og der bliver lavet evalueringer af de landsdækkende udbud.

Fra 1. januar 2010 vil der ydermere blive gennemført kvartalsvise undersøgelser af kommunernes brug af andre aktører. Og i løbet af 2010 vil der også blive iværksat en evaluering i overensstemmelse med den aftale, der er indgået i for-

bindelse med lovforslaget om det enstrengede beskæftigelsesystem.

Når vi taler om kvalitet i indsatsen hos andre aktører og mangel på samme - på baggrund af de indslag, der har været i pressen, så synes jeg også, vi bliver nødt til at være realistiske: Uanset om det er jobcentret selv eller en anden aktør, der står for aktiveringen, vil det altid være muligt at finde enkelte ledige, der ikke er tilfredse med indsatsen.

Og så skal jeg også forsigtigt sige, at tilfredshed i beskæftigelsesindsatsen ind imellem følger sin egen helt særlige logik: Når en ledig får job, oplever den ledige meget naturligt ansættelsen som et resultat af egen målrettede indsats. Men når den ledige hænger fast i ledighed, tilskrives årsagen nogle gange jobcentrets og anden aktørs utilfredsstillende indsats.

Betalingsmodellen er med til at sikre en effektiv indsats

Jeg mener, at den betalingsmodel, der bruges til at aflønne aktører under i de landsdækkende udbud giver aktørerne et stærkt incitament til at give de ledige en indsats, der virker. Så de ledige kommer i job.

Betalingsmodellen bygger på det enkle princip, at resultater skal belønnes. Størstedelen af betalingen (75 pct.) får aktøren kun, hvis den ledige kommer i job. Hensigten er netop, at anden aktør altid har incitament til at opnå resultater med de ledige.

Modellen er derfor med til at sikre, at andre aktører giver de ledige en indsats, der fører til job, frem for at ledige sættes i meningsløs aktivering. Det er for mig den bedste måde at sikre kvalitet i indsatsen.

Samtidig har betalingsmodellen vist sig at være enkel og let at administrere både for jobcentrene og andre aktører.

Ledige er som bekendt meget forskellige. Og det er derfor altid en konkret vurdering, hvilket tilbud der bedst hjælper den enkelte. For nogle ledige kan der være behov for opkvalificering. Men for mange ledige er en virksomhedsrettet opkvalificering det tilbud, der bringer dem i job.

Her er jeg glad for, at vores evalueringer viser, at andre aktører blandt andet har fået mange ledige i job, fordi de laver en meget virksomhedsrettet indsats.

Baggrunden for de nye refusionsregler

Jeg vil også gerne benytte den her lejlighed til at understrege, at jeg - modsat hvad oppositionen tilsyneladende tror - har et helt pragmatisk syn på brugen af andre aktører.

Vi skal tage udgangspunkt i, hvad der hjælper den enkelte ledige, og ikke i hvem der står for indsatsen. Hvis anden aktør leverer den bedste kvalitet i form af job, bruger vi anden aktør. Hvis jobcenteret bedre kan levere varen, skal jobcenteret have opgaven. Og vi har brug for begge parter, så de kan supplere hinanden.

Anden aktør har i lang tid spillet en vigtig rolle i beskæftigelsesindsatsen, og vi har rigtig gode erfaringer. F.eks. i forhold til ledige akademikere. De erfaringer skal vi selvfølgelig bygge videre på.

I det nye system skal det derfor også være muligt at inddrage andre aktører i beskæftigelsesindsatsen der, hvor det er til gavn for den enkelte ledige.

Og forsikrede ledige er blandt de, der hyppigst er blevet henvist til anden aktør med de fordele, som det giver den ledige.

Den nye regel om, at staten refunderer 50 pct. af kommunens udgifter til andre aktører, er udelukkende indført som en

konsekvens af, at kommunerne nu har overtaget ansvaret for de forsikrede ledige.

Reglen er den bedste oversættelse af det princip, der tidligere var gældende for forsikrede ledige, hvor både aktive tilbud og sammenhængende forløb hos andre aktører blev finansieret af aktivrammen.

Det betyder, at vi har fået en fælles og enkel regel for køb af aktive tilbud og forløb hos andre aktører – uanset om det er en forsikret eller en ikke-forsikret ledig, der skal have et tilbud eller et forløb hos anden aktør.

Gode råd til det kommunale tilsyn

Jeg synes selvfølgelig altid, det er brandærgerligt at høre om eksempler på, at ledige ikke har fået en meningsfuld indsats. Både når det er jobcentret, og når det er anden aktør, der står for indsatsen.

Og i de eksempler, der refereres til i spørgsmålene, lyder det helt klart som om, der er gået et eller andet galt.

Men som nævnt har vi generelt gode erfaringer med at bruge andre aktører. Og jeg mener også, vi har nogle gode rammer for at sikre kvalitet i indsatsen hos andre aktører gennem tilsyn, tæt opfølgning osv.

Og jeg er overbevist om, at uanset hvad vi gør, vil der desværre altid kunne dukke uheldige eksempler op.

I det nye enstrengede beskæftigelsessystem er det som sagt kommunerne, der har ansvaret for at føre tilsyn med, at andre aktører leverer en god indsats over for ledige. Det er derfor kommunerne, der fastsætter de nærmere rammer for tilsynet.

Men jeg vil sørge for, at Arbejdsmarkedsstyrelsen laver en vejledning til kommunerne med gode råd om tilsyn med an-

dre aktører. Vejledningen skal bygge på de gode erfaringer, vi har med det statslige tilsyn. Og det, håber jeg, vil hjælpe kommunerne godt på vej med deres tilsynsopgaver.